

УПРАВЛІННЯ ЗАПАСАМИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ПОТОЧНИХ КОЛИВАНЬ ПОПИТУ

Заруба В.Я., Болдирєв В.І.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Під запасами розуміються обігові ресурси, що призначаються для задоволення потреб у них у майбутньому. Управління запасами є важливою функцією менеджменту для абсолютної більшості підприємств. Запаси зберігаються для: подальшого продажу в умовах торгової діяльності підприємства; використання при виробництві продукції, виконанні робіт і наданні послуг. У ситуації, коли інтенсивність попиту є випадковою величиною, можуть виникати втрати, пов'язані або з дефіцитом товарів або із зберіганням їх нереалізованих обсягів [1, 2].

У більшості використовуваних процедур управління вибір обсягів запасів на наступний період часу здійснюється у відповідності з очікуваним обсягом майбутніх замовлень на продукцію. При цьому не враховується, що зміна попиту на одиницю у певний бік (більший або менший) може приводити до набагато більшого зменшення операційного ефекту, ніж зміна попиту на одиницю у протилежний бік. Більш ефективна процедура вибору поточних обсягів запасів полягає у використанні критерія максимуму очікуваного операційного ефекту. У цьому випадку результат прогнозування, який полягає лише у визначенні очікуваної величини попиту, є недостатнім для відшукування обсягу виробництва. Для оптимізації економічних результатів потрібна інформація про імовірності можливих відхилень обсягів попиту від його очікуваної величини.

На багатьох малих підприємствах для побудови автоматизованих систем управління запасами застосовуються інструменти MS Excel, бази даних, створені на MS Access, і деякий універсальний веб-ресурс для Інтернет-комунікацій з базою даних. Переваги такого підходу перед застосуванням типових застосунків полягають у можливості більш повного урахування особливостей бізнесу підприємства, спрощенні автоматизованого керування за рахунок використання відомих ІТ інструментів.

Література:

1. Zaruba, V., Potrashkova, L., Guryanova, L., Sokol, K., Kuksa, I. (2022). Analysis of the policy of operation activity of an enterprise with product reservation. *Eastern-European Journal of Enterprise Technologies*, 1 (3 (115)), 31–42.
2. Заруба В. Я., Чмерук Т.Ю. Аналіз та прогнозування коливань попиту на основі маркетингових даних: інструменти для ефективного планування обсягів виробництва. *Internauka. Series: Economic Sciences*. 2024. № 11. 21.